

Curtea Supremă de Justiție

Î N C H E I E R E

29 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

judecători – Cobzac Elena, Boico Victor

examinând sesizarea Judecătoriei Orhei sediul Central privind soluționarea conflictului negativ de competență apărut la examinarea cauzei penale de învinuirea lui Gagiu Ghenadie de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.j) din Codul penal și de învinuire a lui Balanici Octavian de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) din Codul penal.

termenul de examinare:

28 mai 2018 – 29 mai 2018.

C O N S T A T Ă :

1. În baza ordonanței emise de SUP al IP Șoldănești din 12 august 2013, având ca temei raportul de auto-sesizare, a fost pornită cauza penală nr.2013470211 în temeiul art.145 alin.(1) Cod Penal.

Potrivit ordonanței din 05 noiembrie 2015, Gagiu Ghenadie și prin ordonanța din 09 noiembrie 2015, Balanici Octavian, au fost puși sub învinuire de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.287 alin.(2) lit.b) Cod Penal.

La 13 noiembrie 2015, cauza penală a fost transmisă spre examinare la Judecătoria Șoldănești.

Prin încheiere Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2015 a fost admisă cererea Procurorului General și strămutată examinarea pricinii de la Judecătoria Șoldănești la Judecătoria Florești. Așadar, ca temei de strămutare a pricinii a servit faptul că în cadrul Judecătoriei Șoldănești activa numai un singur judecător și motivul că, precum soția unuia din inculpați activează în calitate de funcționară în această instanță.

La 23 noiembrie 2015, cauza penală a fost înregistrată la Judecătoria Florești și repartizată spre examinare. Prin încheierea din 14 decembrie 2015 cauza a fost

transmisă spre verificarea posibilității conexării cu cauza aflată în procedura judecătorului Svetlana Bucur.

Totodată, la 02 noiembrie 2015 a fost pornită cauza penală nr.2015928416 pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit.b) din Codul penal, iar prin ordonanța din 07 septembrie 2015, Balanici Octavian a fost pus sub învinuire de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) din Codul Penal.

Pe data de 18 septembrie 2015, cauza a fost transmisă conform competenței la Judecătoria Șoldănești, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 octombrie 2015, cauza a fost strămutată la Judecătoria Florești.

La 20 octombrie 2015 cauza penală de învinuire a lui Balanici Octavian de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) din Codul penal a fost înregistrată și primită spre examinare la Judecătoria Florești, iar prin încheierea din 08 februarie 2016 cauzele penale au fost conexate cu atribuirea nr.1-195/15.

La 13 mai 2016, cauza penală a fost repartizată repetat aleatoriu în procedura judecătorului, Marcela Nicorici. În urma examinării cauzei penale în procedură generală, fiind cercetate probele din partea acuzării și apărării, în faza finală, la etapa audierii inculpaților, procurorul a depus demers privind restituirea cauzei pentru modificarea actului de învinuire. Astfel, prin încheierea din 22 decembrie 2017 a fost admisă cererea și restituită cauza penală procurorului.

La 22 februarie 2018, procurorul a restituit cauza penală Judecătoriei Soroca, cu un nou rechizitoriu, prin care Gajiu Ghenadie a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.j) din Codul Penal, iar Balanici Octavian învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) din Codul penal.

2. Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 26 aprilie 2018, s-a dispus declinarea competenței în favoarea Judecătoriei Orhei și transmisă cauza penală de învinuire a lui Gajiu Ghenadie în baza art.145 alin.(2) lit.j) din Codul penal și Balanici Octavian în baza art.151 alin.(4) din Codul Penal, reținând în motivarea încheierii următoarele motive:

-Judecătoria Soroca, sediul central fiind la o distanță și mai depărtată de instanța competentă să judece cauza conform prevederilor Codului de procedură penală.

-Totodată, se menționează că au decăzut motivele care au servit temei de a transmite spre examinare cauza la Judecătoria Florești, cu atât mai mult la Judecătoria Soroca.

-Mai mult ca atât, se reține că de partea acuzării a fost înaintată o nouă învinuire și urmează să fie examinată de la faza ședinței preliminare în complet de 3 judecători, complet care este în imposibilitate de format, reieșind din numărul de judecători activi

în sediul Florești al Judecătoriei Soroca. În acest context, președintelui de ședință – Ion Gonciaruc i-a fost acceptată cererea de demisie, iar judecătorul-raportor se v-a afla în concediu ordinar până în luna iunie 2018, situație care v-a duce la târăgănarea examinării cauzei, fapt, care esențial poate încălca dreptul participanților la examinarea cauzei în termen rezonabil. Se reiterează faptul că unicul judecător Rusu- Parii Rosița din sediul Florești care ar putea face parte din complet, a fost deja recunoscut incompatibil de respectiva cauzei.

-Se mai reține că locul aflării probelor și locul de trai a participanților la proces se află în raza de activitate a Judecătoriei Orhei și Curtea de Apel Chișinău.

3. Prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza menționată a fost înregistrată la Judecătoria Orhei (sediul Central) cu nr.1-219/18 și repartizată aleatoriu judecătorului Ecaterina Buzu. Totodată, prin încheierea președintelui Judecătoriei Orhei (sediul Central), Veronica Cupcea, din 08 mai 2018 a fost format completul de judecată din: președintele completului – judecător-raportor Buzu Ecaterina și Popovici Eugen cu Mihail Proca - judecători.

În cadrul ședinței preliminare, apărătorul succesului părții vătămate Eugenia Ceban, Radu Dumneanu a solicitat sesizarea Curții Supreme de Justiție în vederea stabilirii instanței de judecată competente să examineze cauza penală în fond, deoarece există premisele pentru un conflict negativ de competență.

4. În motivarea încheierii, instanța de judecată din cadrul Judecătoriei Orhei, (sediul central) indică că, instanța ierarhic superioară a Judecătoriei Soroca (sediul Florești) este Curtea de Apel Bălți, iar a Judecătoriei Orhei (sediul Central) este Curtea de Apel Chișinău, astfel competența la examinarea conflictului de competență îi revine instanței ierarhic superioare comune care este sesizată, în caz de conflict negativ, de către instanța care ultima și-a declinat competența.

5. Soluționând conflictul negativ de competență, verificând argumentele invocate în ambele încheieri prin care instanțele inferioare și-au declinat competența, totodată studiind materialele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că, cauza penală urmează a fi transmisă spre judecare în fond la Judecătoria Soroca (sediul Florești), care eronat și-a declinat competența, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.45 alin.(1) din Codul de procedură penală, când două sau mai multe instanțe se consideră competente de a judeca aceeași cauză (conflict pozitiv de competență) ori își declină competența (conflict negativ de competență), conflictul se soluționează de instanța ierarhic superioară comună. Totodată, alineatul (2) al aceluiași articol stipulează că, instanța ierarhic superioară

comună este sesizată, în caz de conflict negativ, de către instanța care ultima și-a declinat competența.

Reieșind din prevederile menționate, se constată că între Judecătoria Soroca (sediul Florești) și Judecătoria Orhei (sediul Central) a apărut conflict negativ de competență, respectiv, ținând cont de faptul că instanțele menționate se află sub jurisdicția deferitor Curții de Apel, conflictul apărut se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție.

Colegiul penal stabilește că, potrivit prevederilor art.45 alin.(7) din Codul de procedură penală, *instanța căreia i s-a trimis cauza prin încheiere de stabilire a competenței nu-și mai poate declina competența, în afară de cazul în care, în urma noii situații de fapt rezultată din completarea cercetării judecătorești, se constată că fapta constituie o infracțiune dată prin lege în competența altei instanțe.*

Transpunând prevederile legale citate supra la motivele invocate de instanța de judecată din cadrul Judecătoriei Soroca (sediul Florești) în motivarea încheierii din 26 aprilie 2018 privind declinarea competenței, Colegiul Penal constată că, aceste nu cad sub incidența prevederilor citate, or, din cele menționate în încheiere, nu rezultă că, în urma cercetării judecătorești, s-a constatat că fapta constituie o infracțiune dată prin lege în competența altei instanțe.

Mai mult ca atât, Colegiul Penal conchide că, competența Judecătoriei Soroca (sediul Florești) a fost deja stabilită prin Decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2015. Iar cauza se află în curs de examinare la Judecătoria Florești, în procedura judecătorului Marcela Nicorici din 20 octombrie 2015, fapt care face imposibilă transmiterea cauzei date altei instanțe pentru judecare, deoarece în această situație se va impune ca instanța să purceadă la o nouă judecare a cauzei în fond, corespunzător, această acțiune va genera tergiversarea nemotivată în examinarea cauzei.

Iar faptul că, procurorul a solicitat restituirea dosarului pentru modificarea învinuirii, conform art.326 CPP, nu poate servi drept temei pentru declinarea competenței și ulterioara restituire a cauzei cu un nou rechizitoriu. Or, potrivit art.326 alin.(2) din Codul de procedură penală, după restituirea cauzei, materialele noi, dobândite în cadrul urmăririi penale, se aduc la cunoștință inculpatului, apărătorului acestuia și celorlalți participanți interesați, în condițiile prevederilor art.293 și 294, *apoi cauza se prezintă în instanța respectivă pentru continuarea judecării.* La demersul procurorului, termenul stabilit în prezentul alineat poate fi prelungit de instanța până la 2 luni, la expirarea căruia cauza, *în mod obligatoriu, se trimite instanței pentru*

continuarea judecării, iar prevederile alineatului 3 al aceluiași articol – la caz nu se regăsesc.

Totodată, Colegiul Penal nu poate reține ca rezonabile, motivele invocate în încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Florești) privind distanța la care se află instanța competentă să examineze cauza, locul aflării probelor și participanților la proces, or, acestea nu se încadrează în prevederile art.45 din Codul de procedură penală.

În continuare, Colegiul Penal apreciază ca fiind unul neîntemeiat argumentul invocat de instanța de judecată din cadrul Judecătoriei Soroca (sediul Florești) în susținerea poziției privind declinarea competenței din cauza imposibilității constituirii completului de judecată, pe motivul că judecătorul-raportor până luna iunie 2018 se află în concediu. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a expus în mai multe hotărâri, printre care și: cauza *Loffler vs. Austria* (din 03.10.2000, nr. 30546/96 §57); *Marchenco vs. Federația Rusă* (din 05.10.2006, nr. 29510/04 §39), *Muti vs. Italia* din 23.03.1994, nr. 14146/88, unde Curtea a statuat că, articolul §1 al art.6 -1 din Convenție impune statelor contractate obligația să organizeze sistemele lor judiciare în așa fel încât instanțele să poată îndeplini obligațiile sale. Așadar, Colegiul Penal reține în acest sens că, prin încheierea din 22 martie 2018, emisă de Președintele Judecătoriei Soroca a fost schimbat membrul completului de judecată și fixată data examinării cauzei în fond.

În atare circumstanțe, Colegiul Penal va admite sesizarea Judecătoriei Orhei (sediul Central) privind soluționarea conflictului negativ de competență și va transmite cauza spre judecare în fond la Judecătoria Soroca (sediul Florești).

Ținând cont de cele constatate supra și în conformitate cu prevederile art. 45 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DISPUNE:

Transmiterea cauzei penale de învinuire a lui Gagiu Ghenadie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.j) din Codul penal și de învinuire a lui Balanici Octavian în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) din Codul penal spre judecare în fond la Judecătoria Soroca (sediul Florești).

Încheierea este definitivă. Pronunțată integral la data de **29 mai 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Cobzac Elena

Boico Victor

